

УДК 378.6

ЧОРНИЙ І. В.,

доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри українознавства факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0001-6079-1746>;

ПЕРЦЕВА В. А.,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0002-5203-761X>

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ ХНУВС НА ПРИКЛАДІ ЖИТТЯ ТА ТВОРЧОСТІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Розглянуто проблему національно-патріотичного виховання майбутніх поліцейських на прикладі життя та творчості великого українського поета Т.Г. Шевченка з урахуванням досвіду кафедри українознавства факультету № 2 ХНУВС.

Ключові слова: національно-патріотичне виховання, гуманітарний блок, поліцейська освіта, експозиція.

Національно-патріотичне виховання – це, поза сумнівом, одна з найважливіших складових поліцейської освіти, адже ідеалом працівника Національної поліції України є не тільки людина, яка має високий рівень галузевого вишколу й професійних навичок, але й особа патріотично налаштована, національно свідома. Саме таку людину й формують дисципліни гуманітарного блоку (українська мова, історія та культура України, філософія тощо). Проте обмежувати національно-патріотичне виховання курсантів тільки аудиторними заняттями було б неправильним. Існують і різноманітні позааудиторні форми цієї роботи: екскурсії, круглі столи, дискусійні клуби, перегляди українознавчих фільмів та вистав тощо.

Цікавий досвід у цій площині напрацьовано кафедрою українознавства факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ.

Без перебільшення можна сказати, що Тарас Григорович Шевченко є символом України, душою українського народу. Тож не дивно, що саме ця постать стає прикладом вірного служіння рідній землі та її людям. Обминати Шевченка при здійсненні національно-патріотичного виховання молоді просто неможливо. Розуміючи це, науково-педагогічний склад кафедри українознавства факультету № 2 ХНУВС за ініціативи керівництва університету (ректора ХНУВС Д. В. Швеця, першого проректора С. М. Бортника) у 2019 р. до 205-ї річниці від дня народження Кобзаря зафундував меморіальну Шевченківську аудиторію. Стіни аудиторії прикрашають великий портрет Шевченка, прикрашений рушниками, два стенди, присвячені життю та діяльності митця та його образотворчій спадщині, шафи з літературою.

У 2020 р. Шевченківська аудиторія поповнилась великою настінною мапою «Пам'ятники Т. Г. Шевченку в Україні», створеною за ініціативи заступника декана факультету № 2 С. П. Гіренка. Ідея створення мапи була схвалена й підтримана колективом факультету. Кафедра українознавства зібрала цікаві факти про пам'ятники Шевченку. І завдяки зусиллям декана, завідувачів кафедр, викладачів та курсантів ця ідея була втілена в життя. На мапі-схемі показані місця, де встановлені пам'ятники Тарасові Шевченку, подана коротка статистична довідка про вшанування Шевченка в Україні та світі. Курсанти з різних куточків нашої країни зібрали цікаві факти щодо монументів Кобзареві, які встановлено в їх рідних містах та селищах. Таким чином, майбутні поліцейські розширили свій культурний світогляд, набули певний рівень знань з українського народознавства та краєзнавства. Спільними зусиллями було доведено справжність, сучасність й актуальність Тараса Шевченка. Адже й донині українці мають у домівках ікони Шевченка в рушниках і проводять заходи біля монументів Кобзаря, який об'єднує всіх синів та доньок України.

Восени 2019 р. декан факультету № 2 полковник поліції К. Г. Гарбузюк запропонував створити експозицію, присвячену Кобзареві, яка б розширила й доповнила простір Шевченківської аудиторії. Було придбано вітрини для експонатів, що стало неабияким стимулом для подальшого збирання матеріалів. На залик деканату факультету № 2 та викладачів кафедри українознавства відгукнулися усі небайдужі, завдяки чому було отримано велику кількість друкарських видань, картин, поштових листівок, марок, монет та інших ужиткових предметів із зображенням Шевченка. Особливо відзначились тут начальник четвертого курсу, лейтенант поліції С. С. Клименко та його курсанти, внесок яких у створення експозиції є найбільшим. Вони провели серйозну пошукову роботу, знаходячи унікальні речі, які стали справжніми перлинами виставки. Важливим є те, що саме випускники долучилися до цієї благородної справи. Адже, покидаючи рідні стіни, вони залишили по собі добру пам'ять, а разом із тим започаткували добру традицію, якій слідуватимуть інші курсанти ХНУВС.

Тематично експозицію можна поділити на певні частини. Угорі, над вітринами розташовані портрети Кобзаря у різних стилях і техніках виконання (вишивка, карбування, лиття, пірографія, різьблення) та репродукції його відомих картин («Катерина», «Циганка-ворожка»). У першій вітрині представлено основні факти з біографії Т. Г. Шевченка, відомі кожному. Тут розміщено генеалогічне дерево родини поета, зображення хати, де він народився, портрета В. Жуковського, написаного К. Брюлловим, відпускної з кріпацтва, кімнати, у якій жив Тарас під час навчання в Петербурзькій академії мистецтв, копії автопортретів митця та портретів жінок, яких кохав Шевченко, ілюстрації, пов'язані з періодом заслання, фотокопії видання «Кобзаря» 1840 року та «захаявної книжечки», фотографію місця поховання Кобзаря в Петербурзі тощо.

Друга вітрина – «Шевченко у малому й великому» – дає можливість побачити, наскільки значущий Шевченко для українства. У ній зібрані різноманітні експонати із зображеннями Кобзаря та героями його творів. Це монети, купюри, поштові конверти, марки і листівки, значки, керамічні та інші вироби ужиткового мистецтва. Прикрасою другої експозиції стали картини із зображенням українських пейзажів, які подарувала родина Гарбузюків.

У третій вітрині розміщено рідкісні та ювілейні видання «Кобзаря» і різноманітні друковані матеріали про Шевченка та його творчість. Серед них унікальні й ювілейні видання «Кобзаря», подаровані колишніми ректорами ХНУВС, генерал-полковниками міліції О. М. Бандуркою та С. М. Гусаровим, деканами факультетів. Особливу увагу також привертає нарис чеського письменника й поета О. Земека 1933 року видання про життя та творчість видатного співця українського народу. У брошурі вміщено невелику поему автора, присвячену Тарасові Григоровичу.

Успіх у професійній діяльності вимірюється ще й тоді, коли ти пишаєшся своєю роботою, створюєш те, що необхідне тобі й іншим, бачиш результат своєї праці. Спільними зусиллями й з величезним бажанням викладачі та курсанти факультету № 2 ХНУВС це довели під час створення Шевченківської аудиторії та виставкової експозиції, присвяченої Т. Г. Шевченку. А завдяки креативному підходу та свіжому погляду колективу факультету велика кількість текстів, образів, предметів з ім'ям Кобзаря отримали в ХНУВС друге життя й сприятимуть формуванню у майбутніх поліцейських відчуття причетності до величної постаті геніального сина українського народу.

Список бібліографічних посилань

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37–38. Ст. 2004.

Отримано 15.04.2020

